

Nr 7.

Av herrar **Roos** och **Nylander**, om anslag till svensk-internationella pressbyrån.

Sedan slutet av år 1926, alltså under något mer än åtta år, har en institution vid namn Svensk-Internationella Pressbyrån varit verksam i Stockholm.

Byråns syfte har varit att öka avsättningen av svenska exportvaror samt kännedomen om vårt land och dess näringsliv.

Genom att regelbundet varje vecka till utlandspressen utsända informationsmaterial i form av artiklar och notiser om Sverige, dess näringsliv och dess kultur har byrån verkat för detta syfte.

Ett oavlåtligt, energiskt arbete för utvecklande och utökande av byråns direkta förbindelser med utlandspressen och skapandet av en organisation med pressrepresentanter och kanaler till pressen i olika länder ha åt byrån berett en fast ställning i utlandspressen som erkänt publicitetsorgan för vårt land.

De länder och stater, dit byråns material sändes och där det erhåller spridning, äro:

i Europa: Belgien, Bulgarien, Danmark, Danzig, Estland, Finland, Frankrike, Grekland, Island, Italien, Jugoslavien, Lettland, Litauen, Nederländerna, Polen, Portugal, Rumänien, Ryssland, Schweiz, Spanien, Storbritannien och Irland, Tjeckoslovakien, Turkiet, Tyskland, Ungern och Österrike;

i Asien: Afganistan, Filippinerna, Indien, Japan, Kina, Nederländska Indien, Persien, Palestina, Siam och Syrien;

i Afrika: Abessinien, Egypten och Sydafrika;

i Amerika: Amerikas Förenta Stater, Argentina, Bolivia, Brasilien, Chile, Columbia, Costa Rica, Cuba, Ecuador, Guatemala, Honduras, Kanada, Mexico, Nicaragua, Panama, Paraguay, Peru, Porto Rico, San Domingo, San Salvador, Uruguay och Venezuela; samt

i Australien: Australiska Statsförbundet och Nya Zeeland.

Över hälften av byråns utsända material behandlar svenskt näringsliv och svenska exportprodukter och avfattas med syfte att direkt gagna Sveriges utrikeshandel. Återstoden av byråns pressmaterial innehåller meddelanden om svensk kultur och svenska förhållanden i allmänhet, avsedda att stimulera intresset för svenskt liv och svensk gärning på olika områden.

Även på andra sätt arbetar byrån för att öka kunskapen om och intresset för Sverige. Korrespondenter till utländska pressorgan omhändertagas, informeras, introduceras och förses med material och uppslag för sitt arbete. Avsevärt arbete ägnas av byrån åt befordrande av den utländska turisttrafiken till Sverige.

Flera utlåtanden föreligga om betydelsen av byråns arbete för bekantgörande i utlandet av svenska uppfinningar.

Omfattningen av Svensk-Internationella Pressbyråns publicitets- och propagandaverksamhet för Sverige belyses av de i byråns arkiv befintliga tidningsurklippen. Dessa visa, att under ett av de senast förflutna åren 540 artiklar blivit utsända och offentliggjorda i utlandspressen. Trots den stora svårigheten att utan kostsamma urklippssabonnemang erhålla en representativ samling belägg till denna omfattande och vidsträckta publicitetsverksamhet har byrån dock under ifrågavarande år erhållit från 43 olika länder 3,000 dylika belägg. Dessa omfatta 44,583 spaltcentimeter, motsvarande närmare 892 spalter eller över 127 helsidor i en tidning av exempelvis Dagens Nyheters format. Beräknat efter gällande annonspriser i samma tidning motsvarar detta en summa av omkring 127,000 kronor. Om urklipp i fullständig omfattning komme byrån tillhanda, skulle samtliga dessa siffror vara vida högre; byrån beräknar själv, att icke fullt hälften av byråns publicerade artiklar redovisas med urklipp. Materialets placering i tidningarnas textspalter skänker dessutom detsamma ett betydligt större värde än det som erhålles genom en betald reklam i annonsavdelningen.

Vid upprepade tillfällen har byrån varit behjälplig vid spridande genom sina representanter i olika länder av svensk specialpublicitet, broschyrer och reklamtryck. Ett sådant tillfälle var vid förberedandet av Stockholmsutställningen år 1930, då genom d:r Brilioth och pressbyrån förbindelser höllos med ledande tidningar i mer än 30 länder. D:r Gregor Paulsson, utställningens generalkommissarie, skriver härom: »Genom dessa förbindelser har utställningen så gott som helt och hållet sluppit att begagna sig av betald publicitet och annonsering i utlandets såväl dagliga som periodiska press. Enligt min uppfattning har spridningen av reklam och nyhetsmedel beträffande utställningen såväl före som under utställningstiden icke kunnat vara effektivare. Trots det att utställningen var en specialutställning, torde ingen annan svensk utställning ha blivit omnämnd så mycket i utlandet som denna. Jag anser mig icke överdriva, då jag uttalar som min åsikt, att det utan tillgång till Svensk-Internationella Pressbyråns organisation icke varit möjligt för utställningen att ens tillnärmelsevis uppnå denna för densamma och för vårt land synnerligen vidsträckta och värdefulla publicitet.»

Talrika uttalanden — vilka skola bringas till statsutskottets kännedom — av myndigheter, korporationer och enskilda inom och utom landet vitsorda det svenska näringslivets stora gagn av pressbyråns verksamhet. Kommerskollegium skriver den 6 november 1934 med anledning av byråns ansökan om anslag av lotterimedel, vilken sedermera avslogs av Kungl. Maj:t: »— den värdefulla verksamhet, som utövas av byrån till fromma för svenska intressen i utlandet, synes vara väl värd ett ekonomiskt stöd från det allmännas sida. — Den organisation för spridning av kännedom om svenska kulturella och ekonomiska förhållanden till vitt skilda håll i utlandet, som byrån under sin hittillsvarande verksamhet byggt upp, utgör enligt kollegii förmenande en så betydelsefull »good-will»-tillgång för vårt näringsliv, att vårt land helt enkelt icke har råd att — allra minst inför dagens situation på de utländska marknaderna — lämna dem åt sitt öde. Det ekonomiska stöd, som enligt vad kol-

legium inhämtat, kommer byrån till del från vissa affärsföretag, vittnar också gott om den uppskattning, som på skilda håll inom vårt lands näringsliv kommit byråns arbete till del. Det synes emellertid ganska givet, att byrån ej enbart kan uppehålla sin ekonomi på dylika frivilliga bidrag, och då byråns verksamhet är av natur att komma våra exportnäringar i gemen och därmed det allmänna överhuvud taget till godo, synes det kollegium icke böra vara tveksamt, att ej det allmänna har ett direkt och påtagligt intresse i att i någon mån säkerställa byråns verksamhet... För en framsynt ledning av vårt lands handelspolitik måste en verksamhet sådan som den, vilken Svensk-Internationella Pressbyrån utövar, vara ett oundgängligt led i bearbetande av utländska marknader, och då såsom känt för närvarande förarbeten pågå för en undersökning av möjligheterna till utvidgning av vår export till vissa avlägsna marknader, torde en samverkan med en organisation som Svensk-Internationella Pressbyrån kunna bliva av stort värde.»

Ett antal representanter för svenskt näringsliv skänka byrån sitt stöd såsom medlemmar i dess förtroenderåd. För närvarande ingå i detta råd följande personer: Fil. d:r Karl Hildebrand, ordf., generaldirektör K. A. Fryxell, direktör Torsten Hérnod, direktör Hans Th. Holm, handelsrådet V. Lundvik och direktör E. Nylander.

Utgifterna för byråns verksamhet ha täckts

dels genom bidrag från svenska industrier, uppgående år 1934 till 28,050 kronor,

dels genom anlitande av byråns reserverade medel, vilka nu praktiskt taget äro förbrukade, och

dels därigenom att byråns chef under en tid av mer än två och ett halvt år avstått från lön från byrån.

Vi dela kommerskollegii uppfattning att Svensk-Internationella Pressbyråns verksamhet är av betydande gagn för vårt näringsliv, att ett upphävande av samma verksamhet skulle för näringslivet innebära en verklig förlust och att därför ett säkerställande av byråns fortsatta tillvaro och utveckling är ett statsintresse. Vi hemställa därför,

att riksdagen ville besluta

dels att för innevarande budgetår tillerkänna Svensk-Internationella Pressbyrån ett anslag av 15,000 kronor, att uppföras i tilläggsstat till budgeten, och

dels att för budgetåret 1935—1936 anslå för byråns verksamhet enahanda belopp, att uppföras i samma års budget.

Ät Kungl. Maj:t torde böra anförtros att meddela närmare bestämmelser rörande anslagens utbetalande.

Stockholm den 10 januari 1935.

Gustaf Roos.

Axel Nylander.

